

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-09-05

Diarienummer 0442/23

Strategisk samordning

Ann-Louise Eliasson, Emma Hansryd

Telefon: 031-368 27 75

E-post: ann-louise.eliasson@kretsloppochvatten.goteborg.se

Beslut om förslag till avfallstaxa 2024

Förslag till beslut

1. Kretslopp och vattennämnden beslutar att föreslå avfallstaxa för 2024 enligt bilaga 1 och översänder förslaget till kommunstyrelsen för fastställande i kommunfullmäktige.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kretslopp och vattennämnden har att besluta om ett förslag till avfallstaxa från 2024. Nämnden informerades om ärendet i augusti (2023-08-23 §134).

Från 2024 tar kommunerna över insamlingen av förpackningar och olika avtal för att lösa detta tecknas under 2023. Kostnadsbedömningarna för detta har ökat kraftigt under året. Renova AB har meddelat 2024 års priser för tilldelade uppdrag, även dessa på en högre nivå än förvaltningens tidigare bedömningar, precis som övriga kostnadsindex. Förvaltningen visar två förslag till förändrad taxeintäkt, ett som ryms inom nomineringarna (2023-04-28 §76) och ett högre alternativ som ger en lägre fordran på abonnenterna.

Utifrån förväntad utveckling föreslår förvaltningen att intäkterna ökas med i **genomsnitt 10 procent för att möta kostnadsutvecklingen**. Ett alternativt förslag inom verksamhetsnomineringens nivå på 7,5 procent presenteras också.

En lagändring om matavfall innebär lägre taxeintäkter för tjänster som fasas ut. De föreslagna avgiftsförändringarna kompenserar för detta. Miljöstyrningarna föreslås kvarstå, med ökad viktavgift från 2,75 kr per kg till 3,15 kr per kg. Det är en höjning med 14,5 procent och övriga avgifter föreslås öka med tolv procent, med vissa undantag. För ett genomsnittligt hushåll i småhus eller lägenhet innebär det en kostnadsökning på 259 kronor per år respektive 207 kronor per år.

Kretslopp och vatten

Marianne Erlandson
Förvaltningsdirektör

Bilagor

1. Förslag till avfallstaxa 2024 förordat alternativ
2. Förslag till avfallstaxa 2024 alternativ inom nomineringen

Ärendet

Kretslopp och vattennämnden har att besluta om ett förslag till avfallstaxa att gälla från 1 januari 2024. Förslaget ska översändas till kommunstyrelsen för att sedan fastställas i kommunfullmäktige. Kretslopp och vattennämnden informerades om förslaget 2023-08-23. I april (2023-04-28 § 76) beslutade nämnden i sina verksamhetsnomineringar att rekommendera att intäktsramen för avfallstaxan ökas med 5,5–7,5 procent mellan 2023 och 2024.

Beskrivning av ärendet

Enligt miljöbalken får intäkter från avfallstaxans avgifter finansiera avfallsverksamhetens kostnader. Detta ska då ske enligt självkostnadsprincipen. Avfallstaxan ska fastställas av kommunfullmäktige. I reglementet för Kretslopp och vattennämnden framgår att nämnden ska föreslå en detaljerad avfallstaxa. Då avfallstaxan ska finansiera avfallsverksamheten enligt självkostnadsprincipen bör ett nollresultat eftersträvas varje år och om ett över- eller underskott byggs upp på ska denna skuld eller fordran normalt återställas inom tre år.

I verksamhetsnomineringarna redovisades förväntade förändringar och dess ekonomiska konsekvenser samt påverkan på skulden till brukarna. Kretslopp och vattennämnden ska nu ta fram ett förslag till detaljerad avfallstaxa. I detta ärende tas hänsyn till utvecklingen hittills under 2023 och pågående budgetarbete för 2024. Det har skett stora förändringar i bedömningarna under året.

I detta ärende föreslås två alternativ som återställer skulden som förväntas vara cirka 8 miljoner kronor i slutet av 2023 och i stället ger en fordran på abonnenterna. Det förordade alternativet med en höjd taxeintäkt som ger en fordran på ca 22 miljoner kronor och ett alternativ inom nomineringarna som ger en fordran på 37 miljoner kronor. Den fordran som uppstår föreslås återställas inom tre år.

Verksamhetens kostnader kommer att redovisas mer detaljerat i förvaltningens förslag till budget 2024 som tas fram under hösten 2023. Budgeten kommer att baseras på intäkter enligt detta ärende och kommande beslutsärende och förutsätter att de avgifter som föreslås här gäller från 1 januari 2024.

Kostnaderna utgår från en bibehållen ambitionsnivå för avfallsverksamheten under 2024. Den innehåller fossilfri insamling av de flesta avfallsslag, generösa öppettider vid återvinningscentralerna, relativt omfattande rådgivning till fastighetsägare, fortsatta arbetsmiljöåtgärder avseende samlingsställen samt sortering och val av behandlingsmetoder utifrån en avvägning mellan miljökrav och ekonomi. Upphandling och direkttilldelning av insamling fortsätter enligt beslutad plan.

Effektiviseringar i samlingsarbetet sker tillsammans med kunderna och förutom med taxestyrelse genom att förvaltningen granskar detaljplaner och bygglov samt genom rådgivning om val av system, placering och utformning av avfallsutrymmen. Dessa effektiviseringar motverkas av att antalet fraktioner som

ska hämtas från avfallsutrymmena ökar genom matavfallssortering och förpackningsinsamling. En liknande utveckling ses för behandlingskostnaderna där trenden är att avfallsmängderna per person minskar, men krav på behandlingen driver upp behandlingspriset som även påverkas av fluktuationer på energimarknaden.

Underlag från verksamhetsnomineringarna

I verksamhetsnomineringarna beskrevs att verksamheten expanderar under de närmaste åren genom ett nytt ansvar för förpackningsinsamling och genom ett successivt införande av obligatorisk matavfallssortering.

Förvaltningen har hittat möjliga vägar att lösa ansvaret för hushållens förpackningar med den korta framförhållning som getts, och erbjuder en kontinuitet i servicen för fastighetsägarna, men önskade samordningsvinster med insamlingen av mat- och restavfall avfall dröjer några år. Att starta upp och ta över insamling med kort varsel utan stora störningar innebär höga kostnader och stora osäkerheter. Ersättningen som kommer att betalas ut från Naturvårdsverket för förpackningsinsamlingen förväntas inte fullt ut täcka kostnaderna som tillkommer under 2024.

Vad som också driver upp kostnaderna 2024 är att mer transport och behandling av matavfall tillkommer, när obligatorisk sortering börjar införas, med flerbostadshusen och verksamheterna först ut.

De största osäkerheterna utöver det osäkra omvärldsläget beskrevs som osäkerheter avseende kostnader och omfattning av förpackningsinsamlingen. Osäkerheten omfattar dels städning och skötsel av återvinningsstationerna, dels övertagande av ansvaret för fastighetsnära förpackningsinsamling som sker i flerbostadshusens avfallsutrymmen och osäkerheten avser både omfattningen och kostnaderna.

Förvaltningens bedömning

Förändringar jämfört med verksamhetsnomineringarna

I kostnadsbedömningarna som utgjorde underlag för verksamhetsnomineringarna uppskattades de budgeterade kostnadsökningarna mellan 2023 och 2024 för den upphandlade och tilldelade insamlingen och behandlingen (exklusive det tillkommande förpackningsansvaret) till 2–3 procent, baserat på konjunkturinstitutets prognoser. Utifrån årets utveckling av kostnadsindex och de priser för tilldelningar som meddelats i Renovas prissamråd sedan i mars behöver kostnader 2024 för insamling och behandling nu budgeteras med en ökning på 10 procent. Skillnaden mellan de två bedömningarna motsvarar ca 40 miljoner kronor.

Kostnaden för att driva förpackningsinsamlingen är fortfarande mycket osäker, men förvaltningen har fått in mer underlag för bedömningen sedan verksamhetsnomineringarna togs fram. I mars baserades kostnadsbedömningarna till stor del på våra erfarenheter från returpappersinsamlingen. Förvaltningen har

fått ökad kännedom om omfattningen av dagens insamling i flerbostadshus och framför allt om hur omfattande städningen och skötseln av återvinningsstationerna var under 2022 och vad det kan innebära för kostnader. Budgeten för förpackningsrelaterade kostnader har därför ökats med ca 24 miljoner kronor sedan kostnaderna bedömdes inför verksamhetsnomineringarna. Bedömningen av hur stora osäkerheterna är har också ökat. Kostnaden för fastighetsnära insamling baseras på data som inte kan kvalitetssäkras från tre av fem avfallsinsamlare vilket innebär att osäkerheten är upp mot 20 miljoner kronor. Osäkerheten avseende skötsel av återvinningsstationerna bedöms till cirka 15 miljoner kronor.

Intäktsbedömningen för ersättningen för förpackningsinsamlingen från Naturvårdsverket har höjts med 4 mkr sedan i mars. Förändringen baseras på att ett reviderat förslag till ersättningsnivåer som skickats på remiss under sommaren.

Vissa andra mindre belopp har reviderats utifrån det ekonomiska utfallet i maj, men inte på samma nivå som ovanstående punkter. I stället för att öka skulden till abonnenterna med 5 miljoner kronor (med 5,9 procents intäktsökning) som visades i nomineringarna visar förvaltningens nya kostnadsbedömningar på att underskottet med den nominerade taxeintäkten (med nyttjande av hela nomineringsspannet på 7,5 procents ökning) skulle resultera i en fordran på abonnenterna på 37 mkr vid utgången av 2024.

Förändringar jämfört med 2023

En sammanfattning av de identifierade förändringarna som presenterades i verksamhetsnomineringarna och de förändringar som skett sedan dess visar på nettoeffekter på 83 miljoner kronor mellan 2023 och 2024. Kortfattat fördelar de sig över följande förändringar:

- Ökade insamlingskostnader, främst prisökningar, men även mer matavfallshämtning när sorteringen görs obligatorisk utgör 32 miljoner kronor.
- Nettoeffekten av utökat ansvar för förpackningsinsamling som behöver taxefinansieras, det vill säga när ersättningen räknats bort från kostnaderna, budgeteras till 24 miljoner kronor.
- Höjda behandlingskostnader, som främst beror på prisökningar och inte på mer avfall, utgör 18 miljoner kronor.
- Övriga nettoförändringar bedöms uppgå till 9 miljoner kronor och består av ökade kostnader för återvinningscentraler och kapitaltjänster, löneökningar, minskade intäkter från skrot och lägre kostnader för inköp av tjänster.

De två alternativa förslagen nedan visar på två olika sätt att hantera dessa förändringar. Det förordade alternativet möter förändringarna med ökade taxeintäkter tidigare än alternativet som hålls inom nomineringarna.

Förslag till intäktsförändring

Förordat alternativ med 12,5 procents avgiftshöjning

Eftersom bedömningen av kostnadsnivån för 2024 ligger på en mycket högre nivå nu än i samband med nomineringarna föreslår förvaltningen att nomineringarna överskrids och att taxeintäkten tillåts öka med tio procent, 59 miljoner kronor. En sådan högre höjning resulterar ändå i en fordran på abonnenterna på 22 miljoner kronor, efter att den inestående skulden på 8 miljoner kronor återbetalats. Fordran på 22 miljoner behöver återställas inom tre år vilket ger fortsatta höjningar de närmaste åren. Bedömningen är att det krävs tioprocentiga intäktsökningar även 2025 och 2026 för att återställa fordran på abonnenterna till 2027 med en höjning då på ca sju procent.

För att ge en taxeintäktsökning på tio procent till 2024 krävs prishöjningar på i genomsnitt 12,5 procent för att kompensera bortfallet av intäkter för blandat avfall och minskande avfallsvikter. Samtidigt föreligger mycket stora osäkerheter i kostnaderna för förpackningsinsamlingen 2024 och därmed är det osäkra bedömningar även för 2025 och 2026, dessa osäkerheter kommer minska, men inte försvinna, under 2024 när erfarenheter fås.

Osäkerheterna härrör främst till förpackningsinsamlingen. Förvaltningen har inte kännedom om komplett och korrekt antal avfallsutrymmen som har förpackningsinsamling av olika sorters förpackningar idag och inte heller om antal lägenheter de betjänar. Dessa parametrar utgör grund för kommande kostnader och för ersättningen och kan påverka ekonomin med upp mot tio miljoner kronor under 2024. Kommande kostnader för städning beror på hur många städtillfällen som kommer behövas under 2024. Utfallet under 2024 kommer behöva utgöra underlag för stora revideringar av den ekonomiska planen för kommande år, men i samband med nomineringarna i början av 2024 kommer endast några få månaders erfarenhet finnas vilket innebär att stora osäkerheter kommer kvarstå då.

Förändringarna åskådliggörs i den förenklade resultaträkningen nedan, där även taxehöjningar och skuld eller fordran gentemot abonnenterna framgår.

<i>miljoner kronor</i>	2023	2024	2025	2026
Taxeintäktsförändring	12,6%	10,0%	10,0%	10,0%
Totala intäkter	608	763	838	927
<i>varav taxeintäkter</i>	589	648	713	784
Totala kostnader	-614	-794	-831	-914
<i>varav huvudverksamhet</i>	-510	-658	-692	-734
Förändring av skuld till abonnent (resultat)	-7	-31	7	13
Skuld/fordran mot abonnent	8	-22	-15	-2

Tabell 1: Förenklad resultaträkning inklusive taxehöjningar och skuld/fordran till abonnent för det förordade alternativet

Alternativ inom den nominerade nivån med 10,3 procents avgiftshöjning

Ett alternativ inom den nominerade nivån på 7,5 procents intäktsökning (44 miljoner kronor) har tagits fram. En höjning av intäkten med 7,5 procent ger en

fordran på abonnenterna på 37 miljoner kronor vid 2024 års utgång, efter att skulden på 8 miljoner kronor betalats. Fordran behöver återställas inom tre år. Bedömningen är att det krävs tolvprocentiga intäktsökningar under 2025 och 2026 för att återställa fordran på abonnenterna till 2027 med en höjning på drygt sju procent sista året.

För att ge en taxeintäktsökning på 7,5 procent till 2024 krävs prishöjningar på i genomsnitt 10,3 procent för att kompensera bortfallet av intäkter för blandat avfall och minskande avfallsvikter. Samma osäkerheter om som beskrivs ovan för det förordade alternativet gäller även för detta alternativ.

Förändringarna åskådliggörs i den förenklade resultaträkningen nedan, där även taxehöjningar och skuld eller fordran gentemot abonnenterna framgår.

<i>miljoner kronor</i>	2023	2024	2025	2026
Taxeintäktsförändring	12,6%	7,5%	12,0%	12,0%
Totala intäkter	608	749	834	937
<i>varav taxeintäkter</i>	589	633	709	794
Totala kostnader	-614	-794	-831	-914
<i>varav huvudverksamhet</i>	-510	-658	-692	-734
Förändring av skuld till abonnent (resultat)	-7	-45	4	23
Skuld/fordran mot abonnent	8	-37	-33	-10

Tabell 2: Förenklad resultaträkning inklusive taxehöjningar och skuld/fordran till abonnent för alternativet inom nomineringarna

Förslag avseende övergripande avgiftsförändringar från 2023

Under de kommande åren ska de flerbostadshus och verksamheter som idag har tjänster för blandat avfall i stället byta till tjänster för matavfall och restavfall eftersom utsortering av matavfall blir ett lagkrav. Eftersom en miljöstyrande taxa tillämpas är avgifterna 30 procent högre för tjänster med blandat avfall än för motsvarande tjänster för restavfall. Intäkterna från dess kunder kommer därför att minska de närmaste åren när de byter till den billigare tjänsten för restavfall. Många gånger ser kunderna över tjänsternas volym i samband med bytet, vilket bedöms påverka intäkterna neråt. En osäkerhetsfaktor i intäktsbedömningen för 2024 är att det är svårt att förutsäga vid vilken tidpunkt de olika kunderna byter och därmed att bedöma intäkterna. På helårsbasis bedöms förändringen innebära en nettominskning av intäkterna med drygt sju miljoner kronor. Detta bidrar till att avgiftshöjningarna föreslås med ett högre procenttal än den nominerade totala intäktsökningen.

Förordat alternativ

Viktavgiften föreslås i detta alternativ höjas med 14,5 procent från 2,75 kr/kg till 3,15 kr/kg med moms, övriga avgifter föreslås höjas med 12 procent, med vissa undantag som beskrivs nedan. Avgifterna för de tjänster i södra skärgården där

viktavgiften ingår i avgiften, föreslås höjas med 12,8 procent för att motsvara övriga höjningar.

Viktavgiften föreslås justeras med ett högre procenttal än övriga avgifter för att bibehålla andelen viktintäkter omkring 30 procent när avfallsmängderna minskar.

Alternativ inom den nominerade nivån

Viktavgiften föreslås i detta alternativ höjas med 10,9 procent från 2,75 kr/kg till 3,05 kr/kg (med moms), övriga avgifter föreslås höjas med 10 procent, med vissa undantag som beskrivs nedan. Avgifterna för de tjänster i södra skärgården där viktavgiften ingår i avgiften, föreslås höjas med 10,3 procent för att motsvara övriga höjningar.

Viktavgiften föreslås även i detta alternativ justeras med ett högre procenttal än övriga avgifter för att bibehålla andelen viktintäkter omkring 30 procent när avfallsmängderna minskar.

Förslag avseende specifika förändringar från 2024

Förpackningsinsamling

Nya maxavgifter föreslås tillkomma under 2024. Det avser avgifter för extra tät tömning av förpackningsavfall från flerbostadshus. Den ordinarie servicenivån för förpackningsinsamling föreslås vara kostnadsfri för flerbostadshuskunderna, men för tillkommande högre service föreslås en avgiftsnivå nära självkostnaden.

Syftet med att ta ut en avgift för tätare tömningar är miljöstyrning. Att minska antalet tillfällen som varje avfallsutrymme besöks minskar den lokala trafikbelastningen, men det ger också större möjligheter att samordna förpackningshämtningen mellan småhus och flerbostadshus när flerfackssystemet införs för småhus under kommande år. Effektiva hämtningsrutter håller även nere totalkostnaderna för avfallshantering.

Förpackningshämtningen kommer att utföras av auktoriserade avfallshämtare enligt deras överenskommelser med kunderna och utförarna ges rätten att debitera enligt kommunens avfallstaxa. För den ordinarie servicenivån, som inte får debiteras, ersätts avfallshämtarna enligt auktorisationsavtalen. Fastighetsägarna kan avtala om annan tillkommande service med avfallshämtarna, som ges möjlighet att debitera för den, till exempel om städning, dragvägar eller skyltning, vilket inte regleras i avfallstaxan eller auktorisationsavtalen. Om flerbostadshusägare följer de rekommendationer för dimensionering av soprum som finns sedan länge i Göteborg (och liknar de som finns i övriga Sverige) så blir insamlingen gratis.

Den ordinarie servicenivån för förpackningar föreslås vara hämtning varannan vecka av avfall som utgörs av förpackningar av metall, ofärgat eller färgat glas. För förpackningsavfall av papper och plast föreslås den ordinarie servicenivån vara hämtning varje vecka.

För tjänster avseende förpackningsavfall av metall och glas föreslås hämtning varje vecka kosta 54 kr (med moms) per tillfälle och kärl. Det motsvarar genomsnittet av gratis hämtning varannan vecka och 108 kronor (med moms) varannan vecka.

För övriga täta intervall (det vill säga tömning som sker 2–7 gånger per vecka) föreslås samtliga förpackningsslag debiteras en avgift med 108 kronor (med moms, per tillfälle och behållare) från och med andra tömningen per vecka. Det innebär att första tömningen varje vecka antingen kostar 0 kr (för papper och plast) eller 54 kr (med moms, för metall och glas) och resterande tömningar under samma vecka kostar 108 kr.

Utifrån de uppgifter förvaltningen fått från en del av de som idag transporterar förpackningsavfall töms två tredjedelar av alla behållare inom den ordinarie servicenivån, som blir gratis.

		Maximal tömningsavgift (kr/behållare/tömning)		Maximal tömningsavgift (kr/behållare/tömning)	
Behållare	Hämtning	Papper eller plast		Metall, färgat eller ofärgat glas	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Kärl	Var 14:e dag eller mer sällan	0	0	0	0
	1 gång/vecka	0	0	43	54
	2–7 gånger/vecka*	86	108	86	108
Markbehållare	Alla	0	0	0	0
Container	Alla	0	0	0	0

*Första tömningen per vecka debiteras enligt avgiften för 1 gång/vecka och ytterligare tömningar samma vecka debiteras med avgiften för 2–7 gånger/vecka

Tabell 3: Avgifter för fastighetsnära förpackningsinsamling

Förslaget för avgift för förpackningsinsamling skiljer sig inte mellan de två taxeförslagen.

Grovavfall med bärhjälp

Avgifter för tjänster som avser hämtning av sorterat grovavfall med bärhjälp föreslås ligga kvar på 2023 års nivå i båda alternativen. Auktorisationsavtalen med de avfallshämtare som erbjuder dessa innehåller inga klausuler om uppräknings under avtalsperioden och förvaltningen föreslår därför ingen uppräkning av dessa avgifter. Eftersom dessa tjänster beställs av och betalas direkt till de auktoriserade avfallshämtarna påverkas inte taxeintäkten eller nämndens ekonomi.

Övriga specifika förändringar

Avgiften för hämtning av trädgårdsavfall i kärl avviker något i procenttal för att minska avrundningseffekter för kunderna när avgiften debiteras per hämtning och inte som en periodisk avgift. Detta gäller för båda taxalternativen. Några av avgifterna för slamtömning presenterades med fel belopp i 2023 års prislista, de avgifterna överensstämde inte med beskrivningen om höjningar i beslutet 2022.

Detta korrigeras i båda förslagen så att bilagorna med prislista för dessa tjänster nu är 2022 års belopp uppräknade med först 11,5 procent (enligt förra årets beslut) och därefter med årets förslag till uppräkningsprocent.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslaget till avfallstaxa förväntas täcka den del av kostnaderna för avfallshanteringen som inte täcks med ersättning för förpackningsinsamling, intäkter från försäljning av material, hyror eller andra intäkter eller genom att skulden till abonnenterna betalas av.

Förvaltningen bedömer att de ekonomiska osäkerheterna för 2024 är fortsatt mycket stora. Osäkerheterna beskrivs ovan och består i att antalet avfallsutrymmen, och antalet efterfrågade tömningar av de olika förpackningsavfallen inte är kända fullt ut. Det går därför inte att korrekt bedöma kostnaderna för den fastighetsnära insamling som kommer utföras av de auktoriserade insamlarna. Det är inte heller känt hur många hushåll som får fastighetsnära förpackningsinsamling på detta sätt. Därmed är det oklart vilken ersättning som Naturvårdsverket kommer betala till Kretslopp och vatten. Förvaltningen kommer till en början rapportera schablonberäkningar för antal lägenheter under hösten 2023 som sedan kommer uppdateras efter hand som det finns bättre underlag.

Tömningen av återvinningsstationerna handlas upp för närvarande och kostnaden bedöms preliminärt att ligga i nivå med vad som budgeterats. Kostnaden för städning och snöröjning av stationerna beror på omfattningen av nedskräpningen och på snöröjningsbehov. Även kostnaden för reparationer av återvinningsstationerna har behövt uppskattas utan tillräckligt underlag.

De flerbostadshus och verksamheter som fortfarande har blandat avfall ska byta till sortering i matavfall respektive restavfall under 2024. Varje byte genererar kostnader i form av mer hämtning, när matavfallet tillkommer, och samtidigt sänks avgiften för de kunder som byter. För att bytena ska rulla på enligt plan krävs att det finns lämpliga förutsättningar i byggnaderna, vilket ibland saknas. Tempot i övergången är alltså beroende av hur kunderna klarar av att anpassa sina avfallsutrymmen och påverkar både kostnader och intäkter som blir svårbedömda.

För en normal småhuskund innebär det förordade alternativet en kostnadsökning på 259 kronor per år och för motsvarande lägenhetshushåll 207 kronor per år.

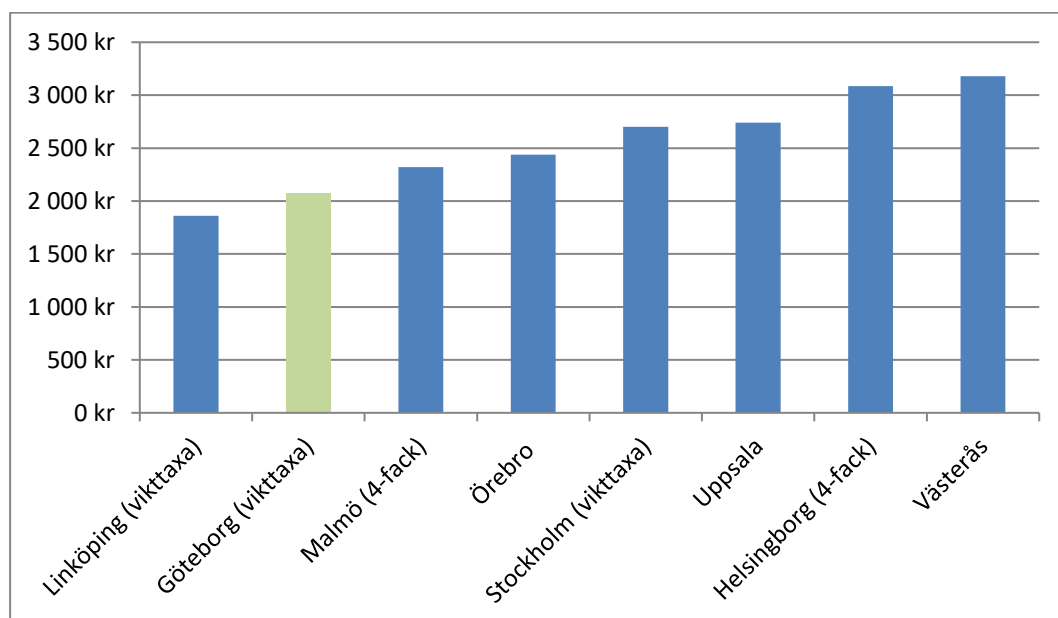
För en normal småhuskund innebär alternativet inom nomineringen en kostnadsökning på 211 kronor per år och för motsvarande lägenhetshushåll 165 kronor per år.

I nedanstående tabell visas de tillsammans för bättre överblick. Det är exempel på avfallsavgift för två olika snitthushåll 2023 och med de olika alternativen för 2024.

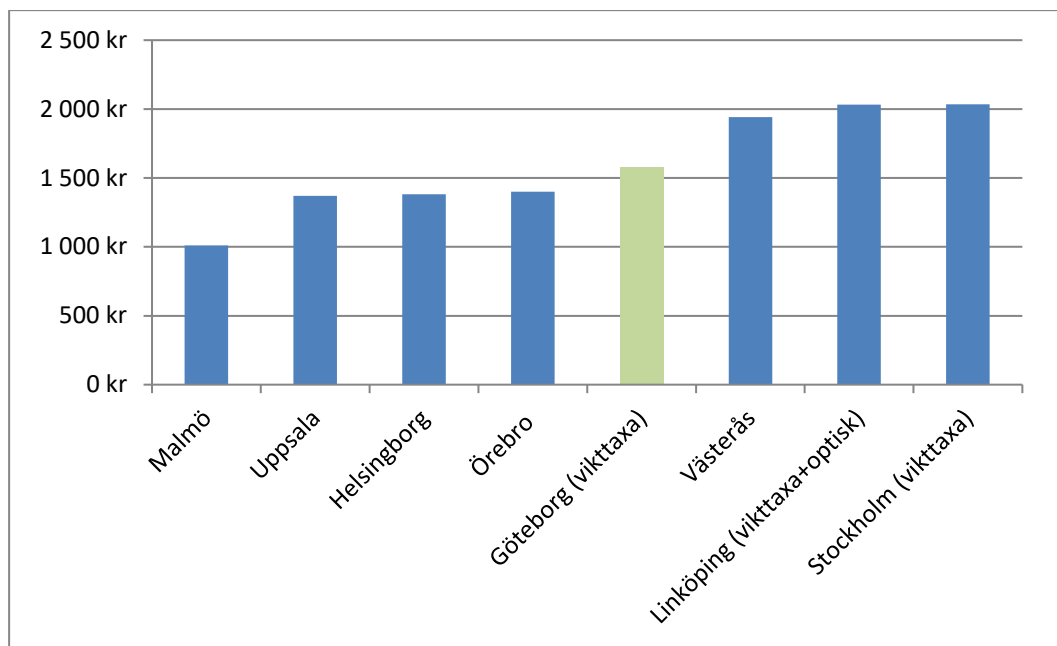
Avfallsavgift för exempelhushåll med matavfallssortering (ca 80 procent av hushållen)				
	Årsavgift kr/år		Ökning mellan åren	
	Småhus kr/år	Lägenhet kr/år	Småhus kr/år	Lägenhet kr/år
2023	2 071 kr	1 578 kr		
2024 Förordnat	2 330 kr	1 785 kr	259 kr	207 kr
2024 Nominerat	2 282 kr	1 743 kr	211 kr	165 kr

Tabell 4: Exempel på årsavgifter för exempelhushåll. Exempelhushållet i småhus har ett 190 liters restavfallskärl med hämtning var 14:e dag och lämnar 158 kg/år samt en matavfallssäck med hämtning en gång i vecka. Exempelhushållet i flerbostadshus är ett av 15 hushåll, som delar på tre 370 liters restavfallskärl och ett 240 liters matavfallskärl med hämtning varje vecka och har 9 meter dragväg och lämnar 256 kg avfall per hushåll.

När avgiften jämförs med andra kommuner i Sverige så går det inte att göra för 2024 års avgifter då de inte beslutats. Nedan ses en jämförelse av årsavgifterna för en tjänst för småhus för 2023 i Sveriges åtta största städer och där under visas motsvarande för en lägenhet i ett flerbostadshus. Göteborg har avgifter som är låga för småhus och medianhöga för lägenheter i jämförelsen med dessa kommuner. Observera att miljöstyrningen med viktavgift (som tre av kommunerna använder) inte har lika stor effekt på flerbostadshusen och att den inbördes ordningen mellan kommunerna i de två diagrammen troligen påverkas av flerbostadshusens högre vikter, då de tre kommunerna med viktavgift placerar sig längre till höger i diagrammet för flerbostadshus jämfört med i figur 1.

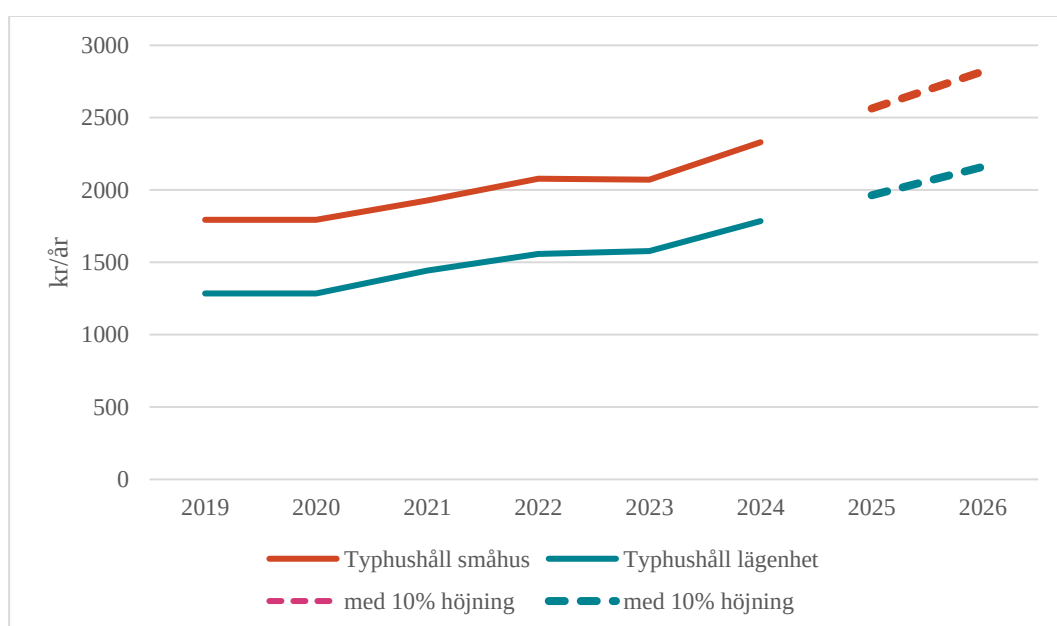
Figur 1 Årsavgifter för avfallshantering för exempelhushåll i småhus 2023 i Sveriges åtta största kommuner.

Figur 2 Årsavgifter för avfallshantering för exempelhushåll i flerbostadshus 2023 i Sveriges åtta största kommuner

Avseende planerna för 2024 har Stockholm vatten och avfall föreslagit att avgifterna ska öka med 24 procent för flerbostadshus och verksamheter, och 12–22 procent för småhus. Det motsvarar 336 kronor per år för ett stockholmskshushåll oavsett bostadstyp.

Taxeutvecklingen i Göteborg de senaste åren visas i diagrammet nedan. Även antagna nivåer för de närmaste åren med en avgiftshöjning på tio procent visas, det vill säga enligt det förordade alternativets plan. På grund av de pågående förändringarna inom avfallsområdet kommer justeringar av tjänsterna som påverkar avgifterna att genomföras, detta syns inte nedan.

Figur 3: Historisk och antagen taxeutveckling för exempelhushåll

Bedömning ur ekologisk dimension

Den ekonomiska styrningen i taxan ger kunderna ett incitament till avfallsminimering och källsortering av avfall.

Val av tjänster med utsortering av matavfall premieras även 2024 genom lägre avgifter, men en övergång till obligatorisk sortering pågår och den ekonomiska styrningen ersätts då av regelstyrning. Utsortering av förpackningar, tidningar, matavfall samt att agera förebyggande uppmuntras både genom vikttaxan och genom att avgifterna beror av abonnerad volym. Avgifter för dragvägar och hissar minskar tidsåtgång för manuell hämtning och därmed tomgångskörning.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen bedömer att viktavgiften innebär högre kostnader för de hushåll och verksamheter där det används många engångsblöjor och andra liknande produkter och som direkt debiteras sin avfallsvikt. Detta kan drabba villahushåll där det bor spädbarn eller personer som har funktionsnedsättningar eller sjukdomar hårdare än andra hushåll. I flerbostadshus förväntas avfallsvikterna jämnas ut sig mellan olika hushåll och effekten på enskilda hushåll blir lägre än i småhusen.

Expedieringskrets

Kommunstyrelsen